

мігіївського моноліту» як сказав про нього його друг, Лауреат шевченківської премії 1998 року, Дмитро Кремінь – поет, критик, прихильник.

Список використаних джерел:

1. Сайковский А. Средоточие силы. \ \ Вечерний Николаев – 2014-14 октября.
2. Сайковский А. Вспоминая «Малыра с Богополя». \ \ Вечерний Николаев – 2018-18 октября.
3. Надточа Е. «Южный путь» - продолжение следует. \ \ Вечерний Николаев – 2018-27 декабря.
4. Учителю! Кто ми? «Фонд Андрія Антонюка»-2018.
5. Андрій Антонюк. Свіча Роду. Альбом. Серія «Наш час – наш простір» за редакцією Миколи Маричевського. Книга п'ята. Видавничий центр «Софія А» -Київ-2004.
6. Кремінь Т. Андрій Антонюк. – Київ – ТОВ «Софія - А».

Тригуб О.Л.,

викладач кафедри дизайну

Відокремлений підрозділ «Миколаївська
філія Київського національного
університету культури і мистецтв»,
м. Миколаїв

УКРАЇНСЬКА ЕТНІЧНА ТЕМАТИКА В СУЧАСНОМУ ДИЗАЙНІ ОДЯГУ

Звернення до української етнічної тематики, традицій українського народного костюму та застосування їх в сучасному дизайні одягу – один із способів демонстрації власної культури і національної ідентичності. За допомогою методів творчої стилізації та художньої трансформації стає можливим переосмислення та естетичне перетворення “традиційного” у костюм як витвір сучасного мистецтва. Саме виокремлення етнонапрямку у вітчизняному дизайні одягу надає образної самобутності українській продукції, визначає українського виробника у світовому модному просторі.

Історія, тенденції розвитку сучасного вітчизняного дизайну одягу та етнонаціональний аспект висвітлені в наукових працях М. В. Костельної [1], О. Д. Тканко [6]. Мистецькі тенденції авторських прикрас в Україні досліджені М. Я. Кравченко [2]. Обсяг матеріалу, що підлягає вивченню, настільки значний і різноманітний, що дана проблематика не втрачає своєї актуальності.

У своїй творчості до фольклорних інспірацій української культури звертаються відомі вітчизняні дизайнери сьогодення Оксана Караванська,

Роксолана Богуцька, Лілія Пустовіт, Ірина Каравай, Олеся Теліженко, Віта Кін та інші [8]. Але етнічний напрям у моделюванні костюма в Україні був поширений і в ХХ столітті. Серед індивідуальних етноконцепцій одягу М. В. Костельна виділяє етнопроекти українських дизайнерів радянської доби: Г. Мепена, Л. Авдєєвої, В. Григор'євої, Т. Маєвської, Г. Забашти, Т. Бачуро, Н. Старовойтової, М. Токар, М. Біласа, А. Топінко, Т. Егреші, Л. Казимирської, Л. Мазур, Е. Резник, А. Лахманюк, О. Залеської, Г. Щодри, С. Семенко [1, с. 9, 11]. Зарубіжні дизайнери та модні бренди у власних колекціях також приділяють увагу українській національній тематиці. Серед них: Жан-Поль Готьє, Джон Гальяно, Прабал Гурунг, Гарет Пью, Gucci, Valentino [9].

Українська етнічна тематика поширена у впровадженні в костюмах студентів кафедри дизайну спеціалізації “Дизайн одягу та аксесуарів” ВП “МФ КНУКіМ”.

Яскравим прикладом її застосування є колекція “Гармонія”. У якості джерела натхнення для її створення виступив жіночий український народний костюм, а саме – форма його складових, орнаментальні мотиви української писанки і текстильні матеріали.

Костюм “Берегиня” представлений завжди актуальною “маленькою чорною сукнею” та жилетом. Українська *керсетка* трансформувалася у жилет із пропорційним перебільшенням об’ємних елементів на лінії стегон, що обумовлено сценічним призначенням цього ансамблю.

Інтерпретація українських культурологічних автентичних джерел, а саме певних видів декоративно-прикладного мистецтва та біоформ української природи представлена в моделях колекції “Квітка-душа”. У роботах здійснюється асоціативно-емоційне переосмислення джерел натхнення зі збереженням української автентики на основі сучасних форм костюму.

Серед автентичних джерел, що можуть бути обрані для стилізації та трансформації при створенні узагальненого художнього образу в костюмі є традиційні українські розписи: від відомого на весь світ петриківського розпису до менш відомого самчиківського. Самчиківським розписом прикрашали сільські хати-мазанки в селі Самчики Старокостянтинівського району Хмельницької області. Серед образів розпису – дивовижні різнобарвні птахи, квіти, букети, вінки, зорі, кучерики. У колекції суконь “Самчиківка” відбулася трансформація розпису за рахунок зміни об’єкта декорування. В сучасних фасонах суконь мотиви самчиківського розпису зі збереженням його основних сюжетних і композиційних ознак виконані на окремих деталях одягу: рукавах, кишнях, комірі. Це створює сучасні образи, які майстерно поєднані з автентичним джерелом творчості.

У створенні серійної колекції моделей спортивного одягу “Стрімка мальва” поєднані можливості технологій масового виробництва, а саме термічний сублімаційний друк принтів на тканині, та індивідуальний творчий підхід до розробки художньо-композиційного рішення малюнку тканини для кожної моделі. У якості джерела натхнення для колекції був застосований образ

квітки мальви – один із символів вираження автентичності українського народу.

Наявність в сучасному модному образі етноконцептуального аксесуару в якості акценту або нюансу надає такому ансамблевому рішенню унікальної самобутності. Авторські прикраси як складова сучасного дизайну одягу та окреме мистецьке явище заслуговують подальшого дослідження.

Дизайн-студія SVITLO, започаткована Світланою Кубрак та Наталією Шевчук, спеціалізується на виготовленні одягу та аксесуарів за мотивами традиційного українського костюма. Серед створених ними прикрас велика кількість вінкоподібних обручів, що нагадують дівочі звиті вінки, а також текстильних шийних та нагрудних прикрас – інтерпретація автентичного українського намиста. У їх роботах поєднані вишивка, китиці (кутаси), плетені, в'язані нитки, шнури, тасьми, разки намиста [8]. Засновниця етнобренду “Зерно” Христина Патик – ще одна прихильниця українського намиста [7]. Вона комбінує текстиль і корали. Дизайнерка “ПрИкрасної майстерні Маковії” Ольга Троян також звертається у своїх текстильних вінкоподібних головних уборах до історико-національної спадщини українського народного одягу [3]. Бренд “Наші речі” створює прикраси та аксесуари із декоруванням українською вишивкою хрестиком [4].

Варіації переосмислення українських автентичних джерел були впроваджені і в авторських текстильних прикрасах студентів кафедри дизайну спеціалізації “Дизайн одягу та аксесуарів” ВП “МФ КНУКіМ”.

У текстильній композиції “Родовід” поєднані стилізовані та трансформовані елементи українських народних шийних і нагрудних прикрас. Монети перетворилися в червоні квіти-роzetки, які виконані з сучасних тканин в техніці гільйошування. Центральна велика квітка нагадує *дукач*, який займав центральне композиційне місце в усьому комплексі нагрудних прикрас. У композиції є і майже незмінні китиці з ниток, і дуже схожі на корали та плоди клокички намистини, що виконані в авторській техніці. Червона колірна гамма, розташування композиції рядами та по всій груді, що є характерним для урочистих комплексів, посилює національний колорит текстильної прикраси.

Текстильна композиція з фетру “Родючість” у меншій мірі нагадує автентичні нагрудні прикраси, але в ній теж відчувається традиційність завдяки червоному та чорному кольорам, ритмічному розташуванню елементів композиції (стилізовані квіти маку, які за формою подібні до монет намиста) та місцем розташування – по всій груді.

Особливе місце серед складових жіночого українського народного костюму, що мали його прикрашати, займали вінки, звиті з квітів. Звичай прикрашати голову квітами (*квітчатися*) був дуже поширений. Залежно від призначення звитий вінок міг бути більш або менш нарядним і складним за конструкцією, а також робився з різних сортів живих або штучних квітів [5, с. 99]. У наш час вінок на голову є не тільки одним із символів України, але й неймовірно стильним сучасним аксесуаром, що прикрашає і доповнює образ

сучасної жінки. Серед представлених варіантів авторських робіт – обруч-вінок, виконаний з використанням сучасних текстильних матеріалів та матеріалів оздоблення: бісеру, намистин. В ньому збереглася загальна форма та форма складових автентичного звітого вінка, але змінилась колірною гамма і технологія виконання. Тут навіть є впізнавані деякі традиційні для плетіння вінків рослини: волошка, любисток, барвінок, яблуневий та вишневий цвіт, різнотрав'я.

Така прикраса, як брошка, не є традиційною для українського народного одягу. Але сьогодні це може бути художній виріб, в якому автор, переосмислюючи джерела натхнення, створює певний узагальнений образ, що базується на біоформах української природи і включає елементи різних видів українського декоративно-прикладного мистецтва. Саме біоформи української природи знайшли відображення в авторській брошці “Соняшник”. Квітка соняшника дуже впізнавана в цій роботі. Ці дивовижні життєрадісні квіти давно стали одним із символів української землі, хоч насправді є гостями з далеких материків. Тепер вони вкривають полями українську землю. У роботі автор передає емоційне враження від безкрайніх полів та блакитного неба, яке відображається в квітці. Текстильна композиція виконана з фетру та декорована бісером.

Отже, в результаті дослідження було проведено аналіз особливостей трактування української етнічної тематики в дизайні одягу. Розглянуто тенденції використання українських народних мотивів в творчості сучасних дизайнерів, брендів одягу та аксесуарів. Художньо-образні інтерпретації українських автентичних джерел були впроваджені в авторських костюмах та текстильних прикрасах студентів-дизайнерів одягу та аксесуарів ВП “МФ КНУКіМ”. На прикладах цих робіт проаналізовані варіації переосмислення українського “традиційного” в умовах сьогодення.

Список використаних джерел:

1. Костельна М. В. Творчість дизайнерів українських будинків моделей середини ХХ – початку ХХІ ст.: етнічний напрям : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.07 “дизайн” / М. В. Костельна. – Київський національний університет культури і мистецтв. – Київ, 2016. – 20 с.

2. Кравченко М. Я. Мистецтво прикрас в Україні останньої третини ХХ – початку ХХІ століття: європейський контекст, художні особливості, персоналії : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.06 “декоративне і прикладне мистецтво” / М. Я. Кравченко. – Львівська національна академія мистецтв. – Львів, 2017. – 19 с.

3. Кришталева О. Прикрасна майстерня Маковія [Електронний ресурс] / О. Кришталева // Koralі.info : [сайт]. – Режим доступу : <http://koralі.info/rukotvori/prikrasna-maisternya-makoviya.html>. – Назва з екрану. –

Дата публікації: 16.01.2018. – Дата перегляду: 04.03.2019.

4. Наші Речі : [сайт]. – Режим доступу : <http://www.nashirechi.com.ua>. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 04.03.2019.

5. Ніколаєва Т. О. Історія українського костюма / Т. О. Ніколаєва. – К. : Либідь, 1996. – 176 с. : іл.

6. Тканко О. Д. Мистецтво костюму в Україні кінця ХХ – початку ХХІ століття: тенденції, школи, національна специфіка : автореферат дис. на здобуття наук. ступеня канд. мистецтвознавства : спец. 17.00.06 “декоративне і прикладне мистецтво” / О. Д. Тканко. – Львівська національна академія мистецтв. – Львів, 2009. – 19 с.

7. Фіалко Д. Крутіше за Chanel. 12 вражаючих українських етнобрендів [Електронний ресурс] / Д. Фіалко // Espresso.TV : [сайт]. – Режим доступу : <https://espresso.tv/article/2016/11/27/etno>. – Назва з екрану. – Дата публікації: 01.11.2017. – Дата перегляду: 04.03.2019.

8. Ukrainian Fashion Week : [сайт]. – Режим доступу : <http://fashionweek.ua>. – Назва з екрану. – Дата перегляду: 04.03.2019.

9. Valentino, Gucci и Dior в восторге от украинской моды [Електронний ресурс] // Plitkar.com.ua : [сайт]. – Режим доступу : <http://plitkar.com.ua/valentino-gucci-i-dior-v-vostorge-ot-ukrainskoj-mody/>. – Загл. с екрана. – Дата публікації: 22.09.2016. – Дата просмотра: 04.03.2019.

Фастовець О.О.,

канд. пед. наук, доцент кафедри туризму,
Національний університет фізичного
виховання і спорту України,
м.Київ

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ ХАЛЯЛЬНОГО ТУРИЗМУ В УКРАЇНІ

У світі чисельність віруючих, які сповідують іслам досягає 1,6 млрд. осіб. Як свідчать прогнози, за період 2010-2050 рр. чисельність прихильників вчення пророка Мухамеда на планеті зросте на 73% та становитиме близько 2,8 млрд., а прихильників християнства у 2050 р. нараховуватиметься трохи більше 2,9 млрд. осіб [1]. Тому, одним з перспективних напрямів туристського ринка світу стає туризм, орієнтований на мандрівників мусульман. Дослідження Глобального індексу мусульманського туризму (GTMI) 2018 р. що були здійсненні експертами компаній Mastercard и CrescentRating свідчать, що до 2020 р. чисельність мусульманських туристів у світі зросте до 156 млн., а їх витрати сягатимуть 220 млрд. дол.[2].

Термін халяльний туризм об'єднує туристичну діяльність, що «дозволено та припустимо у ісламі» та відповідає нормам шаріату. Активний розвиток халяльного туризму пояснюється зростанням чисельності представників